

ORLICA (11) *sb f*

o oraz a jasne.

sg *N* orlica (7). \diamond *G* orlice (2); -e (1), -(e) (1). \diamond *A* orlicę (2).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVII – XVIII w.; poza tym XVI w. (jeden z niżej notowanych przykładów) s.v. orli.

1. *Samica orła* (8) : gdy orlicza chce iaycza znieść: ten Kamień [*orłowy*] famiecz przynofi z Indiiey á podkłada gi pod orliczę tedy orlicza lekko zniele iaycza *FalZioł* IV 48b; Ryby po górach wyfokich pływwały/ Gdzie ledwé przedtym piórá donafzáły Mężnéy orlice/ gdy do miłych dzieci Z obłowem leći. *KochPieś* 32.

Przysłowie: ZAcni fie ludzie rodzą także z Zacnych/ [...] lękliwych Mężna Orlicá gołębi nie rodzi *SzarzRyt* B4v.

Przen (3) : (*nagł*) O miłości. (-) MA iuz pokóy Prometheûs/ lecz ia miašto niego Ieřtem przybit ná rogu Kaukázú śnieźnego. Mnie orlica ferce źrze/ które ná fwe męki Odrařta *KochFr* 94; Oycze moy drogi: iuz fie z gniazdá řpuřczám Syn twey Orlice Polřkiey Kátářzyny *GrochKal* 5; Nie řam [*orzęł, tj. pan młody*] rzadkie powietrze řkrzydły bierze řwymi/ Iákař Orlicá piękna łączy řię z nim wřzędźie *WitořLut* A3v.

2. *Znak herbowy* (2) : Zá oną pokorą ktorą w namiećie Cefářzowi vczynił [*Brzetystaw*]/ Cefarř mu dárował herb Orlicę czárną (*marg*) Orlicá herb. (-) á koćieł od thego czáfu řtráćili/ kthory zá herb nořily Křiąźęthá Czeřkie od Boleřłáwá okrutnego. *BielKron* 324.

3. *astron. Orzeł (Aquila), gwiazdozbiór równikowy, w Polsce widoczny latem i jesienią* (1) : W tymże czářie Procion na morze vchodźi. Ale wynika Lábęć/ y iářna Orlicá/ Y Strzałá/ y Ołtarzá ránęgo řtolicá. *KochPhaen* 23.

Cf **ORZEL**